

Vahelt>Kohtuasja algatamine>Vahendus>Vahendus ELi liikmesriikides

inglise keel

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Swipe to change

Vahendus ELi liikmesriikides**Šotimaa**

Miks mitte lahendada oma vaidlusi kohtusse mineku asemel hoopis vahenduse teel? Vahendus on vaidluste alternatiivse lahendamise meede, kus vahendaja aitab vaidluse osalistel kokkuleppele jõuda. Šotimaa valitsus ja õigusvaldkonna töötajad on teadlikud vahenduse võimalikest eelistest. Ühendkuningriigi Šotimaa jurisdiktsioonis on vahenduse jaoks ette nähtud erikord ja erisätted.

Kellega ühendust võtta?

Šotimaa vahenduspoliitika eest vastutab Šotimaa valitsuse põhiseaduse, õiguse ja kohtute direktoraadi (*Constitution, Law and Courts Directorate*) õigussüsteemi talitus (*Legal System Division*).

Vahendusosalased olulised kontaktid:

Šotimaa vahendusvõrgustik (*Scottish Mediation Network*), 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP;

SACRO (*Safeguarding Communities Reducing Offending*), 29 Albany Street, Edinburgh EH1 3QN;

Šotimaa kogukondliku vahenduse võrgustik (*Scottish Community Mediation Network*), 21 Abercromby Place, Edinburgh EH3 6QE;

võrgustik **Relationships Scotland**, 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP.

Millises valdkonnas on vahenduse kasutamine lubatud ja/või kõige tavalisem?

Vahendust võib kasutada kõikides õigusvaldkondades. Kõige enam kasutatakse seda perekonfliktide ja naabrite vahel tekkinud vaidluste lahendamiseks.

Samas otsitakse üha sagedamini vahendusest abi ka kaubandus- ja äriaraste vaidluste lahendamisel. Vahendust tuleb pakkuda **täiendava toetuse vajaduse** alastes vaidlustes ning lepitusteenus peab olema saadaval ka **puude alusel diskrimineerimisega seotud kaebuste** käsitlemiseks.

Kas tuleb järgida erieeskirju?

Šotimaa üha laiemalt praktiseeritav vahendaja elukutse ei ole õigusaktidega reguleeritud. Samuti ei ole nõuet, et teatavat tüüpi hagide algatamisele peab eelnema vahendus. Vahendus on täielikult vabatahtlik.

Šotimaal on siiski vastu võetud **vahendustegevuse käitumisjuhend**. Juhendis käsitletakse eri spetsialiseerumisvaldkondi, nagu perekonnaõigus, meditsiin ja ehitus. Šotimaa valitsus on väljendanud oma toetust Šotimaa vahendusvõrgustiku (*Scottish Mediation Network*, SMN) tegevusele ja **Šotimaa vahendusregistri** (*Scottish Mediation Register*, SMR) arendamisele. Kõik vahendusvõrgustiku liikmed peavad Šotimaal vahendusega tegelemiseks järgima käitumisjuhendit. Vahendusregistrisse kantud vahendajad ja vahendusteenistused võivad rakendada ka rangemaid standardeid. Mõlema ülaltoodud algatuse veebisaidid on vabalt ligipääsetavad ja laialdaselt kasutatavad ning kui vahendajad soovivad end nendel registreerida, peavad nad käitumisjuhendit järgima.

Kuidas saada vahenduse kohta teavet?

Teave vahenduse kohta on kättesaadav **Šotimaa vahendusvõrgustiku** veebisaidil ning **Šotimaa vahendusregister** pakub teavet vahendaja leidmise kohta Šotimaal. Mõlemad veebisaidid on üldsusele juurdepääsetavad ja kogu teave on kättesaadav tasuta.

Šotimaa vahendusregister on sõltumatu vahendajate ja vahendusteenistuste register. Tema veebisaidil on vabalt juurdepääsetav teave isikute kohta, kes tegelevad vahendusega kõikvõimalikes valdkondades. Registrit haldab **Šotimaa vahendusvõrgustik**.

Vahendajad uuendavad veebisaidil esitatud andmeid vähemalt kord aastas.

Šotimaa vahendusregistri eesmärk on tagada inimestele nende valitud vahendaja pädevus ning anda omalt poolt kinnitus, et vahendajad vastavad miinimumstandarditele. Need **standardid** kehtestab sõltumatu **standardinõukogu** (*Standards Board*). Vahendusregistrisse kantud vahendajad võivad end nimetada **Šotimaa vahendusregistrisse kantud vahendajaks** (*Scottish Mediation Registered Mediator*) ja kasutada oma nime kõrval vahendusregistri logo. Kui **reguleeriv organisatsioon** (*regulating organisation*) tõendab, et vahendaja vastab organisatsiooni täiendavatele, konkreetse valdkonna standarditele, võib vahendaja kohta registrisse tehtud kandele lisada sellelt organisatsioonilt saadud vastava tähise.

Teave ja koolitus

Alates 2004. aastast on vahendusvõrgustiku veebisaidil **nn vahenduse kaart**. Sellel esitatud teavet on mitmel korral täiendatud ning tööd on rahastanud Šotimaa valitsus. Vastav link on lisatud ka arvukatele teabe- ja veebisaitidele. Praeguseks on kaart ühendatud Šotimaa vahendusregistriga, mis võimaldab teil leida kvalifitseeritud vahendaja üheainsa päringuga.

Šotimaa vahendusvõrgustik võtab vastu ka telefonipäringuid, mis suunatakse sobivatesse vahendusteenistustesse.

Šotimaa vahendusregistris loetletakse ka vahendajate pädevused, et pooled saaksid vahendajat valides rohkem teavet.

Šotimaal on vahenduse eri valdkondade jaoks olemas spetsiaalsed **koolitusprogrammid**. Kõik koolitused kestavad vähemalt 30 tundi ja peaksid hõlmama järgmisi küsimusi:

- vahenduse põhimõtted ja praktika;
- vahendusprotsessi etapid;
- vahenduse eetika ja väärtused;
- vaidluste juriidiline kontekst (kui see on olemas);
- vahenduses kasulikud suhtlemisoskused;
- läbirääkimisoskused ja nende kasutamine;
- konflikti mõjud ja konflikti lahendamise viisid;
- mitmekesisus.

Kui suured on vahendusega kaasnevad kulud?

Vahendusega kaasnevate kulude suurus oleneb teenuse pakkujast ja neid ei reguleeri riik.

Vahendus on üksikisikule üldiselt **tasuta**, kui vaidlus on seotud laste, naabrite ja kogukondlike konfliktidega või täiendava toetuse vajaduse ja puude alusel diskrimineerimisega.

Eravahendajate **päevatasud** ulatuvad 200 naelast 2000 naelani või üle selle.

Kas vahenduse teel saavutatud kokkulepet saab täitmisele pöörata?

Direktiiviga 2008/52/EÜ võimaldatakse vaidluse pooltel taotleda vahenduse teel saavutatud kirjaliku kokkuleppe täitmisele pööramist. Liikmesriigid teatavad sellest kohtutele ja teistele ametiasutustele, kes on volitatud kõnealuseid taotlusi saama.

Lingid

Šotimaa vahendusvõrgustik, **Šotimaa vahendusregister**, **standardid**, **vahendus Šotimaal**: **registrisse kantud vahendajad**, **reguleeriv organisatsioon**

Viimati uuendatud: 11/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.